

Genel Merkez Yöneticileri Şubemizi Ziyaret Etti

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber ÇAKAR, Genel Sekreteri Yunus YENER ve Saymanı Tahsin AKBABA 05.Nisan.2017 tarihinde şubemizi ziyaret etti.

Oda ve Şube Yönetim Kurulu üyeleri ile şubemiz çalışanlarının biraraya

geldiği ziyarette şubemiz çalışmaları değerlendirilmiş, iş güvenliği ve TÜRKAK denetlemesi gibi hususlar üzerinde çalışılmıştır. Ziyarette ayrıca Oda yapısı, üye ilişkileri, Ülke gündemi, personel özlük hakları ve istihdamı gibi konularda da görüş alışverişinde bulunulmuştur.

ziyaret

Gelecek bizden ne bekliyor?

Makina Mühendisleri Odası'nın iki yılda bir düzenlediği ulusal "Öğrenci Kurultayı" için ön çalışma olarak şubelerde "Yerel Öğrenci Kurultayları" yapılmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Konya Şubemizde 22 Şubat 2017 tarihinde öğrencilere yönelik bir panel ve sonrasında Yerel Öğrenci Kurultayı düzenlenmiştir.

"Gelecek Bizden Ne Bekliyor?" ana başlığın-

da düzenlenen etkinliğe Konya'da bulunan 3 üniversiteden 6 bölüm öğrencileri katılmıştır. Toplam 405 kayıtlı alındığı etkinliğe, Selçuk Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi ve KTO Karatay Üniversite'lerinin makina ve endüstri mühendisliği bölümlerinde okuyan öğrencileri katılmıştır. Bunun yanında etkinliğe çok sayıda akademisyen ve üyelerimizde katılım sağlamıştır.

ÖĞRENCİ
ÜYE
YEREL
KURULTAYI
ve PANELİ

Öğrenci Üye Yerel Kurultayı'nın sabah yapılan oturumu panel şeklinde gerçekleştirilmiştir. Konya Ticaret ve Sanayi Odalarının değerli başkanları Selçuk ÖZTÜRK ve Memiş KÜTÜKÇÜ'nün panelist olarak katıldığı oturumun moderatörlüğünü şube başkanıımız Ö.Erdoğan DURANSOY yapmıştır. «GELECEK BİZDEN NE BEKLİYOR?» başlığıyla yapılan panelde panelistler öğrencilere tecrübelerini aktarmışlar, toplumun mühendisten beklentilerini dile getirmişler, öğrencilik sonrası yaşantı hakkında bilgiler vermişler, öğrenciler tarafından yöneltilen sorulara cevaplandırmışlardır.

Yerel Öğrenci Kurultayı'nın öğleden sonraki oturumunda gündem olarak 3 ana başlık belirlenmiştir. Bu başlıklar;

1. Meslek Odası Teşkilatlanması,
2. Mesleki Eğitim
3. Meslek Hayatı'dır.

Toplam 220 dakika süren kurul-tayda yaklaşık 40 öğrenci söz aralık belirlenen başlıklar hakkında görüşlerini, sorunları ve çözüm önerilerini bildirmişlerdir.

Kurultay sonunda elde edilen çıkarımlar ana başlıklar altında aşağıdaki sonuç bildirgesiyle kamuoyuna duyurulmuştur.

A. Meslek Odası Teşkilatlanması

Meslek Odasına neden ihtiyaç duyulduğu, odanın nasıl işlediği konularında okul yıllarında öğrencilerin yetersiz bilgi sahibi oldukları, az sayıda öğrencinin oda ile bağlantı içinde oldukları, bu bağlantının sadece odanın dönem başında yaptığı tanıtım toplantıları ile sağlanamayacağı, bu bağlamda;

“Mühendisliğe Giriş” derslerinde oda hakkında teferruatlı bilgi verilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Odanın meslek içi eğitim müfredatı ve yayınları bölümler ile görüşülerek bölümlerde kullanılmalıdır.

Staj defterlerinde yer alan mühendis onayları için oda sicil numarası zorunlu tutulmalı, oda sicil incelemesi için bölümler ile oda birlikte çalışmalıdır.

Seçmeli derslere yıl içinde en az bir hafta olmak üzere oda personeli davet edilmelidir.

Odanın bütün meslektaşları kucaklayan, mesleğe ve tekniğe odaklanan, paydaşları ile sürekli bir araya gelen ve hiçbir şekilde iletişimi kesmeyen bir yapıda olması gerektiği ifade edilmiştir. Odanın siyaset yapmaması istenmiştir. Siyasi tavır takınıldığında bazı öğrencilerin bundan tedirgin olduğu ve oda ile iletişimden çekindiği anlaşılmıştır.

Oda devlet kurumlarıyla hiçbir şekilde iletişimi kesmemeli, her zaman masada olmalı ve mesleğin icrasına ilişkin doğrularını yapıcı bir şekilde ifade etmelidir.

Oda işleyişinin özverili meslektaşlara bırakıldığı, insanların kendi hayatlarından fedakârlık yaparak oda çalışmalarını yürütmeye çalıştıkları anlaşılmaktadır. İş yükü daha geniş bir çevreye dağıtılmalı, meslek komisyonları daha aktif hale getirilmeli, daha geniş bir katılım teşkil edilmeli ve özveriye gerek kalmamalıdır.

Odanın öğrencilere yönelik önemli faaliyetler içerisinde olduğu ve öğrencilere büyük önem atfettiği anlaşılmaktadır.

Maddi imkânlar dikkate alındığında öğrencilere yönelik faaliyetlerin odanın kabiliyetleri dâhilinde daha teknik içerikli etkinliklere yönlendirilmesi, faaliyetlerin sayısı ve niteliğini arttırmada yardımcı olabilir. Bu maksatla;

Öğrenci üyelere yönelik program lisansı gerektiren eğitimlerde öğrencilerin kendi bilgisayarlarını kullanmaları ve bu sayede odanın lisans külfetinden kurtarılması önerilmiştir.

Özellikle önemli firmalara teknik gezilerin düzenlenmesi ve artırılması istenmiştir.

Şubelerin öğrenci üyelerinin belirli aralıklarla buluşturulması, deneyim paylaşımı yapılması ve kazanımların okullara taşınması önerilmiştir.

Buluşmaların yüz yüze farklı şubelerin şehirlerinde yapılabileceği gibi çevrimiçi toplantı ve çalıştaylar ile gerçekleştirilebileceği ifade edilmiştir. Bu konuda Konya Şube Öğrenci üye Komisyonu'nun öncülük etmesi istenmiştir.

İki yılda bir düzenlenen öğrenci kurultayları dikkate alındığında, çakışmayacak şekilde yıl arasında, ulusal bir Öğrenci Üye Kongresi yapılabileceği ifade edilmiştir. Bu kongrelerde kurultaylardan farklı olarak öğrenci projesi sunumları, teknik çalıştaylar ve sergiler düzenlenebileceği, ilgilenen firmalar ile iş anlaşmaları yapılabileceği ifade edilmiştir. Örnekler öğrenci buluş ve tasarımları, kullanılan yazılımlar, kaynaklar, öğrenci programları hakkında bilgi paylaşımı v.b. gibi çoğaltılabilir.

Öğrencilerin doğrudan üniversite yönetimleri ile görüşemediği, sorunları iletemediği hallerde odanın aracılık yaparak üniversite yönetimleri ile görüşmesi istenmiştir.

Odanın üye öğrencilere özel yurt yaptırması istenmiştir.

Staj yeri bulma konusunda yaşanan sıkıntıların giderilmesine yardımcı olunması, odanın öğretim yılı içerisinde belirli dönemlerde bu hususla ilgili aracılık yapması istenmiştir.

Okul dışında kalan zamanlarında çalışmak isteyen öğrenciler eğer kendi mesleklerine yönelik iş ararlarsa, özellikle sanayi kuruluşlarının konumları nedeniyle zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Bu konuda odanın desteği talep edilmiştir. Bu konu staj konusundan farklıdır çünkü bahsi geçen çalışma yılları kapsayabilecek uzunlukta gerçekleşebilir.

Odanın plan yapan ve organize eden kurum olarak şube bölgesindeki öğrencileri bir araya getirmesi, piknik, tiyatro, ağaç dikimi gibi etkinliklere aracılık etmesi istenmiştir.

B. Mesleki Eğitim

Tıp eğitiminde olduğu gibi mühendislik eğitiminde de uygulamalı eğitimin elzem olduğu, uygulamalar için gerekli maddi kaynağın büyük rakamlara ulaşmasından dolayı sadece okul bütçeleri ile karşılanmasının zor olduğu, tıp fakültelerindeki döner sermaye oluşturan işleyişin benimsenmesi gerektiği dile getirilmiştir.

Sanayicilerin bilgi yoğun işleri, ölçme ve değerlendirme işlerini, kalite kontrol işlerini, tasarım işlerini ve var olan ürünler ile süreçlerin geliştirilmesi okullardan hizmet alımı ile alabilecekleri ifade edilmiştir. Öğrenci projeleri bu şekilde ihtiyaca göre planlanabilir, üniversitelerin altyapı ve teknik hizmet ihtiyaçları bu şekilde karşılanabilir. Yine tıp fakültelerinin son iki senesindeki ön hekimlik, mühendislik fakültelerinde 1 senelik ön mühendislik şeklinde uygulanabilir. Bunun bir örneği Teknoloji Fakültelerinde uygulanmaktadır.

Uygulamalı eğitim için donanım ihtiyacı ve alan ihtiyacı bulunmaktadır. Öğretim elemanlarının akademik faaliyetlerinde kullandıkları donanımlara öğrenci erişimi de sağlanmalıdır. Aynı şehirde bulunan üniversitelerin alt-yapılarında bulunan teçhizatlar şeffaf

değildir. Üniversiteler bu konuda yardımlaşmalıdır. Altyapıya yönelik geniş erişimli veritabanları kurulmalı ve bu veri tabanlarını teşkil edecek personel teknik donanımdan anlamalıdır.

Fakülte ve üniversiteler arasında müfredat açısından heterojen bir yapı olduğu anlaşılmaktadır. Bu heterojen yapı ders denkliği ve öğrenci hareketliliği zorlaştırmakta ve bazen mağduriyetler oluşturmaktadır. Uluslararası diploma denkliği olan aynı bölümler arasında bile ciddi ders denkliği sorunlarının olması kabul edilemez. Bilimin önünü açması için düşünülen özerkliğin yanlış ele alındığı düşünülmektedir. Çözüm olarak oda, sektör temsilcileri ve bölümlerin bir arada çalışması ve daha homojen ve denk bir müfredat oluşturması düşünülmektedir.

3 öğretim üyesi ile bir bölüm açıla-

bilmekte, bütün ders yükü bu öğretim elemanlarına yüklenebilmekte ve dersler öğretim elemanlarının konusuna göre şekillendirilebilmektedir. Bu yaklaşım sanayinin ihtiyaçlarını karşılayacak teknik personel üretmekten uzaktır.

Seçmeli dersler öğrencinin ve sanayinin görüşleri alınmadan açılmakta ve bazen bir dönemde tek bir seçmeli ders açılarak aslında zorunlu ders haline getirilmektedir. Bu hali ile seçmeli derslerin ders ücreti oluşturmak için açıldığı şeklinde yanlış bir kanı oluşabilir. Çözüm önerisi olarak seçmeli derslerin dönem başında değil bir önceki dönemde öğrencilere sunularak talep toplanması, seçmeli derslerin sektör paydaşlarına danışılarak planlanması ve ders ücretine bakılmaksızın asgari talep ile açılması düşünülmektedir.

Öğretim elemanlarının hem bilimsel çalışarak kendilerini geliştirmeleri hem de verdikleri derslerde gereken zaman ve emeği harcamaları için öğretim elemanı başına her dönem en fazla iki dersin verilmesi önerilmiştir. Dersin ağırlığına göre bu sayı 1'e de çekilebilir. Bu sayede öğretim elemanı derse gerektiği gibi hazırlanabilecek, kalan zamanında ofis saatleri ile öğrenciye zaman ayırabilecek ve bilimsel alanında çalışma yapabilecektir. Böyle bir

düzenleme için daha fazla akademisyenin istihdamına ve sektörde uzman üniversite çalışanlarına da ders görevlendirilmesi yapılmasına ihtiyaç vardır. Ayrıca öğretim elemanlarının ders yüklerini doldurdukları proje ve danışmanlık ders saatlerini fiili olarak gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

Öğrenci hareketliliğine önem verilmelidir. Öğrenciler bir

dönem farklı bir üniversitede ders almalı, oranın özgün yönlerinden faydalanmalı ve okullarına bu bilgi ile dönerek katkı sağlamalıdır. Öğrenci hareketliliği programları verimsiz ve etkisiz bir şekilde işletilmektedir. Erasmus programı ile düşük profilli ülkelere gönderilen öğrenciler bazen o ülkelerde derse bile girmemekte, buna rağmen tam not ile ülkelerine dönmektedirler. Programa katılacak öğrenciler sadece not kistasına göre seçilmekte, program koordinatörleri keyfince öğrencileri elemekte, yeterli bilgi vermemekte ve program şeffaf bir şekilde yürütülmemektedir. Özellikle kendileri için doğrudan fayda görmeyen öğretim elemanları iyi üniversiteler ile anlaşma yapma ve yurtdışından öğrenci getirme konusunda pasif kalmaktadırlar. Benzer şekilde öğretim elemanlarının da belirli aralıklarla 3 ay gibi sürelerle

farklı üniversitelerde görevlendirilmeleri gerekmektedir. Bu sayede kurumsal körlük engellenebilir. Doktorasını bitiren öğretim elemanlarını farklı kurumlara yönlendirmek aslında bu konuya çözüm getirmekte, öğretim elemanı bu sefer kadrosunu aldığı kurumda hareketsiz kalarak aynı sorunu yaşamaktadır.

Mühendisliğe Giriş derslerinde akademik saha ve işleyişi hakkında da bilgi verilmeli, lisansüstü çalışmaların ne olup ne olmadığı anlatılmalıdır. Birçok öğrenci hala lisansüstü çalışmaların sadece akademisyenlerin işi olduğunu veya akademisyenlik için gerektiğini düşünmektedir. Lisansüstü çalışmaların sanayide nasıl katkılarına olacağı hem meslektaşlara hem de sanayideki paydaşlara anlatılmalıdır.

Okullarda bir güncellik sorunu bulunmaktadır. Endüstri 4.0 ve 5.0 konuşulurken hala konvansiyonel cihazlara yönelik eğitimler verilmektedir. Sanayide bulunan donanımaya yönelik müfredatın güncellenmesi gerekmektedir. 3D yazıcılar, yenilenebilir enerji uygulamaları, sanal gerçeklik sunumları, çevrim içi çalışma toplantıları gibi günün gereklilikleri müfredata sokulmalıdır.

Tek bir disipline yönelik verilen teorik bilgiler günümüz dünyasında yetersiz kalmaktadır. Bilgisayar, elektronik, istatistik, iktisat gibi destekleyici bilimlere müfredatta daha çok yer verilmelidir. Destek disiplinlerin katkısını içeren yazılım dersi, mobil platformlara yönelik uygulamalar, kamera ve drone kullanımı, görüntüleme teknikleri, sunum araçları, PLC programlama, sketch çizme gibi derslere yer verilmelidir.

Şehirde yaşam konusunda öğrencilerin para harcama nesnesi haline getirildiği düşünülmektedir. Temel ihtiyaçlar olan barınma ve gıdanın standart şekilde herkese karşılıksız sunulması gerekliliği bulunmaktadır. Üniversitemiz öğrencileri şehirde yaşam konusunda yönlendirmeli, bu konuda yönlendirici ofisler kurulmalı ve özellikle okurken bir yandan öğrencilerin çalışarak ekonomiye ve ailelerine katkı sağlaması teşvik edilmelidir. Ayrıca: Özellikle Konya'da öğrenciler için ev kiralalarının

çok yüksek tutulduğu ifade edilmiştir. Emlakçılardan komisyon alabilmek için her dönem sonunda öğrencileri evlerden çıkardıkları söylenmiştir. Öğrencilere kiraya verilebilecek evler yerel yönetimlerce işaretlenmeli; bir veri tabanı oluşturulmalı; valilik gibi yerel yönetimlerin sunacağı arayüzler ile öğrenci evleri ile öğrenciler eşleştirilmeli; emlakçılar bu vesile ile öğrenci evlerini portföylerine katamalı; öğrenciye verilecek evler için kistaslar koyulmalı; öğrenciler korunmalıdır.

Şehirde yaşam konusunda iklim verileri dikkate alınmalı; öğretim dönemleri ve akademik takvimler buna göre planlanmalı; yöreye göre ciddi oranda farklı tarihler belirlenebilmeli; yine yöreye göre öğretim saatleri ayarlanmalı; elektrik, su gibi altyapı kaynaklı sıkıntılarda okullar hızlı tepki vererek gerektiği hallerde tatil edilmelidir. Konya'da öğrenci yoğun bir mahallede 3 gün elektrik ve su kesintisi olduğu halde herhangi bir tedbir alınmamıştır.

Şehirde yaşam konusunda öğrenci yoğun yerleşimler ile okullar arasındaki toplu taşıma vasıtalarının arttırılması; vasıta tarifelerinin okulların ders programları dikkate alınarak düzenlenmesi; özellikle şehir merkezine yakın ilçelerdeki okullara özel vasıtaların arttırılması talep edilmiştir.

Şehirde yaşam konusunda, Konya'da Necmettin Erbakan Üniversitesi Yerleşkesi civarında KYK yurdu bulunmamaktadır. Şehirde var olan yurtlarda yemek sorunları bulunmaktadır. Yemek menülerinin çeşitliliğinin, temizliğinin, kalori ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş oluşunun ve saatlerinin merkezi bir idare ile incelenmesi, yönlendirilmesi istenmektedir. Yetkilendirilecek merkezi idarenin öğrenci temsilcileri görevlendirilmesi istenmektedir. Ayrıca sınav dönemleri gibi özel dönemlerde ek hizmetler ve saatler sunulması gerekmektedir.

Üniversitelerin mezunlarının ne kadarının yurtiçinde nitelikli eleman olarak kaldığı tartışılmıştır. Prestijli üniversitemize akan devlet fonları, bu üniversitelerden çıkan mezunların yurtdışında istihdamı ile aslında yurtdışına akmaktadır. Hâlbuki bu üniversitemizde zaten oturmuş ve gelişmiş bir altyapı bulunmaktadır. Oda,

üniversiteler ve SGK arasında yapılacak bir protokolle mezunların ne kadarının yurtiçinde istihdam edildiği belirlenebilir ve buna göre üniversitelere fonlar ayrılabilir. Yurtdışına eleman yetiştiren üniversiteler fon ihtiyaçlarını yurtdışı firmalarından sağlayabilirler. Örnek olarak Bilkent Genetik Mühendisliği verilebilir. Mezunlarının neredeyse tamamı yurtdışında çalışmaktadır.

İhtiyaçtan fazla mühendislik öğrencisi her yıl mezun olmaktadır. Bu hususla ilgili olarak ikinci öğretimlerin kapanması ve kontenjanların düşürülmesi önerilmektedir. Bu konuyla ilgili oda istatistik yayınlamalı ve yıl bazında ihtiyaçları bildirmelidir. Bir güven katsayısı ile çarpılarak kontenjanlar belirlenmelidir.

Sınıflardaki sayıların düşürülmesi için bölümlerin şube açması gerekmektedir. Bunu başarabilmek için daha fazla öğretim elemanı istihdam edilmelidir.

Savunma sanayi gibi strateji alanlarda faaliyet gösteren devlet kurumlarının Anadolu üniversitelerine yakın konumlara dağıtılması gerekmektedir. Ana sanayi de bu şekilde teşvik edilmelidir. En azından üniversite teknoloji geliştirme alanlarına birer ofis açmaları teşvik edilmelidir.

Özellikle vakıf üniversitelerinde istihdam edilen yabancı uyruklu hocaların iletişim becerilerine dikkat edilmelidir. Gerektiği hallerde bu hocaların öğrenci ile iletişimi için asistanlar görevlendirilmelidir. Yabancı uyruklu hocalar için kistaslar gözden geçirilmelidir. Üniversitelerin yabancı uyruklu hocaları sadece konusunda yerli bir alternatif bulunamadığı zaman veya üniversitemizin ufkunu geliştirecek başarılı kariyer sahibi biri olduğu zaman değerlendirilmesi gerekmektedir.

Üniversitemizin devlet dışı fonlara ulaşmaları için görünürlüklerini ve tarzlarını değiştirmeleri gerekmektedir. Kamu spotu çalışmalarına benzer şekilde ulusal haber programları ve ajansların belli bir sürelerini üniversitelerdeki gelişmelere ayırmaları zorunlu hale getirilmelidir. Üniversitelere görünürlük faaliyetleri için danışmanlık sağlanmalıdır.

Öğrencilere yönelik fonların çeşitlendirilmesi için konunun paydaşlarının görüşmeleri istenmektedir. Uygulamalı öğrenci projelerine para bulunamamaktadır. TÜBİTAK lisans projeleri desteklerinin arttırılması, üniversite bütçelerinden öğrenci projelerine yönelik kaynak ayrılması, öğrencilerin fuarlara katılmaları için bütçe ayarlanması ve yine öğrencilerin toplu-

luklar aracılığı ile düzenledikleri teknik ve sosyal faaliyetlere ödenek bulunması istenmiştir.

Öğretim elemanlarının danışmanlık yaptıkları kurumlara lisans eğitimine yönelik aynı ve nakdi katkı sağlamak hususunda yönlendirme yapmaları, iş ve staj konusunda bu firmalar ile üniversiteleri ilişkilendirmeleri önerilmektedir.

Üniversitelerin yaz dönemlerinde iki belirgin faaliyeti bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi yaz okulları diğeri ise stajlardır. Bazı üniversiteler staj tarihlerini iyi ayarlamamakta ve bu durum büyük firmalara gitmek isteyen öğrencileri etkilemektedir. Yine akademik takvimin uygun ayarlanmaması nedeniyle yaz döneminde bile uygun staj yapacak tarih kalmamakta ve/veya iki staj bir yaz dönemine sığmamaktadır. Yaz okulları ile stajlar çakışmaktadır. Staj yapan öğrenciler için yaz okulları mesai saatleri dışına çekilmelidir. Ayrıca bazı okullarda yaz okulu bulunurken bazılarında bulunmamaktadır. Bu durum adaletsizliğe neden olmaktadır.

Teknik ve Meslek liselerinin mühendislik fakültelerine uygulama ve teori becerisi olan öğrenciler yetiştirmesi gerektiği vurgulanmıştır. Teknik ve Meslek liselerinin eğitiminin önemli miktarda iyileştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

İyi bir niyetle düşünülen bağlı derslerin uygulamasında sorunlar bulunduğu, öğrencinin zaman, para ve enerji kaybına uğradığı, bağlı derslere sahip okulların düzenlemelerini elden geçirmeleri gerektiği ifade edilmiştir.

C. Meslek Hayatı

Çok sayıda alanında uzmanlaşmamış odamızın alanına giren mühendis olduğu düşünülmektedir. İşletmeler tecrübesiz mühendisleri istihdam edip yetiştirmekte isteksiz bir tavır takınmaktadır. Bu konuda oda ve Türkiye İstatistik Kurumu beraber çalışarak sektörel istatistikler yayınlatabilirler.

Öğrencinin mühendis olduğunda hayal ettiği çalışma şekli ile işverenin hayal ettiği çalışma şekli örtüşmemektedir.

Tarafların orta noktada buluşmaları için uygun fırsatların ve ortamların oluşturulması gerekmektedir. Oda şubelerinde iş danışmanlık birimleri oluşturulmalı ve alternatif çalışma sahalarına yönlendirme yapılmalı; kazanılacak ek beceriler hakkında bilgilendirme yapılmalı; mevcut çalışanlar izlenmeli ve yönlendirilmelidir.

Endüstri 4.0, veri madenciliği gibi yeni iş tanımları ve alternatif alanlar tanıtılmalıdır.

Yoğun bir sayısal eğitim alan mühendislerin sosyal yönleri eksik kalabilmekte, önemli sorumluluklar üstlenmelerine rağmen yönetici pozisyonlardan geri kalabilmektedirler.

Bu hususla ilgili oda özel çalışmalar yapmalı, meslek içi eğitim müfredatını bu doğrultuda geliştirmelidir.

Adem ZENGİN
Araştırmacı – Yazar

Bir milletin manevi varlığını ve düşünce birliğini meydana getiren fikir ve sanat ürünlerinin, anelerin bütününe kültür denir. Bir milleti millet yapan unsurlardan birisidir kültür. Kültürler zamanla değişime uğrar, yazıya geçirilmeyen kültür varlıkları zamanla değiştiği gibi unutulurda. Bu yazımızda değineceğimiz konuda da unutulan veya teknolojiye yenik düşen kültür ürünlerimizden biridir.

Osmanlı'da vatandaş parasını kaybederse, yitik parayı ilk gören kişi paranın etrafına bir daire çizer, parayı ikinci kez gören kişi bakar etrafında bir daire var anlar ki bu para daha önce bir kişi tarafından görülmüş. O da paranın etrafına ikinci daireyi çizer....

Yedinci daire çizilince yitiğin sahibi çıkmazsa resmi kuruma haber verilir ve para 6 ay kurumda bekletilir.

Osmanlı döneminde paralar altındır. Bazen vatandaşın parasını düşürdüğü olur. Yani yitirir (kaybeder), yitik parayı ilk gören kişi parayı alıp cebine koymaz. Paranın etrafına bir daire çizer, parayı ikinci kez gören kişi bakar etrafında bir daire var anlar ki bu para daha önce bir kişi ta-

TÜRKLERDE Yitik Kültürü

rafından görülmüş. O da paranın etrafına ikinci daireyi çizer. Daha sonra aynı yitiği görenler paranın etrafına birer daire çizerler. Yedinci daire çizilince yitiğin sahibi çıkmazsa resmi kuruma haber verilir ve bu yitik altı ay kurumda bekletilir. Sahibi gelmezse ki bu esnada çarşı ve pazarda tellal edilmiştir, son olarak Beyt-ül Mal'a irat kaydedilir.

Şimdi günümüze bakarsak, bu yitik kültürümüzün kaybolduğunu rahatlıkla görebiliriz. Ama hala bu kültür tamamen kaybolmuş değil ara sırada olsa televizyonda para bulan kişinin sahibini arayıp bulduğunu duyunca sanki kendi yitiğimizi bulmuş gibi oluyoruz.

Yitik Taş

Eski dönemde büyük camiler inşa edilirken minare altına bir kovuk konur, yitik sahipleri eşyaları kayborduğu vakit önce bu gibi yitik taşlarına bakarlardı. Buluntu kendilerine ait ise alırlar, aksi takdirde ise dokunmazlardı. Bu âdet geçmiş dönemlerde toplumsal güven ve dayanışmanın ne kadar yüksek olduğunu gösteren güzel bir örnektir.

Sadaka Taşı

Selçuklu ve Osmanlı devletinin tarihte uyguladığı örnek geleneklerden biridir. Sadaka taşları; sağ elin verdiğini sol el bilmesin düsturu ile uygulanan bir gelenek ile zenginler sadakalarını sadaka taşlarının içine bırakırdı. Bölgenin fakirleri ise sadaka taşlarından ihtiyacı kadar para alırdı. Kimin sadaka verdiği ve parayı kimle-

rin aldığı kul ile Allah arasında kalırdı.

Günümüzde sadaka işine de riya karıştırılıyor, âdete bir reklam havasında hatta bazen izdihamlar yaratılarak fakirlere yardım edilmeye çalışılıyor ama bu arada işin sevabı da kaçırılıyor.

Güven Çelik Kapıdan Daha Etkilidir

Güven; İtimat ve emniyet hissidir. İtimat o kadar ulvi bir değerdir ki bu değer kazanılması ve korunması da o kadar zordur. Toplumun ve kişinin bu duygu içinde olması o kişiye ve topluma huzur verir. Güven duygusunun yüksel olduğu yerlerde malını, mülkünü, ırzını ve namusunu çelik kapı ve yüzlerce kilitten daha etkili bir şekilde korur.

Toplumda güven duygusunun yüksekliği bakın ne yaptırıyor.

Vatandaş tarlasında çiftini sürdü veya harmanını kaldırıyor 40'lı 50'li yıllarda çiftçilik daha makinalaşmamış. Kullandığı alet veya edevatı her gün taşımaktansa tarlasının bir köşesine yığar ve etrafına elindeki sopayla bir daire çizer ki bu daire içindeki malzemeleri onlarca kilit ve çelik kapıdan daha kuvvetli bir şekilde korur. Çünkü bu dairenin içine sahibinden başkası giremez. Onun koruyucusu Allah'tır. Koyun, keçi sahibi bugün ki gibi beton çardak ve kapısı demirden yapılmış çardaklarda hayvanlarını barındırmaz, derme çatma bir çardak, kapısı da gene derme çatma sadece ipe, kendire bağlanmıştır. O da hay-

vanlar çıkıp gitmesin diye, değilse çalınma korkusu yoktur. İşte bunlar yüksek güvenin eseridir. Şimdilerde toplumda bu güven duygusu kalmamıştır. Anadolu'nun ücra köşelerinde tek tük rastlanmaktadır.

Toplumun güven içinde olması, kisilerine huzur verir; mal, mülk, ırz ve namus çelik kapı ve kilitten daha etkili korunur.

80'li yıllarda Antalya'ya bir semine-re yanımda benden genç öğretmenlerle gittim. Boş bir zamanda Konya-Altı plajında gezintiye çıktık. Genç bir arkadaş birara bir yer gösterdi; plaj malzemeleri toplanmış etrafına da kumdan bir daire çizilmiş, "Hocam bu nedir?" dedi. Bende "Adam malzemelerini çelik kapı içine koymuş." dedim. Ne demek o deyince, o dairenin güvenden kaynaklanan bir koruma altına alınmış olduğunu anlattım ve dedim ki bu hala var mıymış? Kuvvetle muhtemel Anadolu'dan biri yapmıştır dedim. Biraz sonra sahibi çıktı geldi, Hemşerim nerelisin dedik, Kayseri'nin bir ilçesinden olduğunu söyledi.

Keşke bu güven duygumuzu hiç kaybetmesek.

4. GELENEKSEL MASA TENİSİ TURNUVASI

Odamız tarafından geleneksel olarak düzenlenen Masa Tenisi Turnuvasının dördüncüsü 17-25 Şubat 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Üyelerimiz ve ailelerinin katılımı ile Odamız Hizmet Binasında gerçekleştirilen turnuvaya toplam 34 Odamız üyesi aileleriyle birlikte iştirak etmiştir. 4'erli gruplar halinde, 15 yaş üstü erkekler ve bayanlarla, 15 yaş altı çocuklar olarak 3 ayrı kategoride düzenlenen turnuva sonucunda; 15 yaş üstü erkeklerde Mustafa ANKARALI birinci olurken,

Cenk ALAYBEYOĞLU ikinci, Osman BABAYİĞİT üçüncü olmuştur. Bayanlar kategorisinde Tuba DURANSOY birinci, Nisa YILDIRIM ikinci, Serpil YILDIRIM ise üçüncü olmuştur. 15 yaş altı kategorisinde ise M. Efe ALAYBEYOĞLU birinci, Kaan DURANSOY ikinci, Kaan YILDIRIM üçüncü olmuştur.

4. GELENEKSEL MASA TENİSİ TURNUVASI

Dereceye girenlerin ödülleri kupa töreni sonrasında verilirken, tüm katılımcılara sosyal sorumluluk kapsamında sedir ağacı fidanı hediye edilmiştir.

Oda üyeleri arasındaki dayanışma ve dostluğu geliştirmenin amaçlandığı turnuvada önceki yıllarda olduğu gibi muhabbet ve dostluk ortamının tesis edilmesi hedeflenmiştir. Bu hedefler doğrultusunda gerçekleştirilen turnuvaya katılan üyelerimize ve değerli ailelerine teşekkür ederiz.

Dereceye girenler

15 yaş altı

1. M. Efe ALAYBEYOĞLU
2. Kaan DURANSOY
3. Kaan YILDIRIM

Bayanlar

1. Tuba DURANSOY
2. Nisa YILDIRIM
3. Serpil YILDIRIM

15 yaş üstü erkekler

1. Mustafa ANKARALI
2. Cenk ALAYBEYOĞLU
3. Osman BABAYİĞİT

MiEM

Mühendis Yetkilendirme Kursları

Üyelerimizin meslek gelişimini, gereksinimlerini ve taleplerini göz önünde bulunduran Odamız, uzmanlık alanlarımızla ilgili olarak meslek içi eğitim çalışmalarına yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu çalışmalar kapsamında 06-12 Şubat 2017 tarihleri arasında "Mekanik Tesisat Mühendis Yetkilendirme Kursu", 13-14 Şubat 2017 tarihlerinde "Asansör Avan Proje Hazırlama Mühendis Yetkilendirme Kursu", 15-19 Şubat 2017 tarihleri arasında "Doğalgaz İç Tesisat Mühendis Yetkilendirme Kursu", 20-22 Şubat 2017 tarihleri arasında "Yangın Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu", 23-25 Şubat 2017 tarihlerinde "Asansör Mühendis Yetkilendirme Kursu", 27 Şubat-02 Mart 2017 tarihlerinde "Klima Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu", 20-24 Mart 2017 tarihlerinde "Endüstriyel ve Büyük Tüketimli Tesislerin Doğalgaza Dönüşümü Mühendis Yetkilendirme Kursu", 12-14 Nisan 2017 tarihleri arasında

ise LPG Sorumlu Müdür Mühendis Yetkilendirme Kursu düzenlenmiştir. Özellikle şehrimizde kaliteli, konforlu ve güvenli binaların yapımında oldukça önemli olan Asansör, Havalandırma - Soğutma - Klima ve Doğalgaz uygulamalarında yetmiş ve yetkili eleman ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. Üyelerimizin bilgi birikimlerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve yetkili eleman ihtiyacının ortadan kaldırarak üyelerimizin belgelendirilmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen kurslarda;

- Asansör Trafik Hesabı, Asansör Kuyu Boşluğu ve Makina Dairesinin Tasarımı ve Kuyu Planı, Kuvvet ve Motor Gücü Hesapları,
- Elektrikli ve Hidrolik Asansörler ve Başlıca Ekipmanları,
- Ray Mukavemet ve Halat Hesapları,
- Röleve Alma Metodu,
- Hava Debisi Tasarımı,
- Psikometrik Diyagram
- Sıhhi Tesisat Proje Hazırlama, Su

ve Hidrofor Tesisatı Tasarımı, Temiz Su Tesisatı,

- Isı Kaybı Hesapları, Kazan Seçime ve Yerleştirilmesi, Baca Tasarımı
- Doğalgazın Tanımı ve Kullanımı, Doğalgaz İç Tesisat Projelendirme Esasları, Doğalgaz İç Tesisat Uygulamaları Esasları,
- LPG Piyasası Mevzuatı, LPG'nin Teknik Özellikleri ve Otogaz İstasyonu Ekipmanları, LPG Doldurma-Boşaltma Kuralları
- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik,
- Yangın Söndürme Tesisatı Proje Tasarımı,
- Yangın Dolapları, Bina Dışı Hidrant ve Sabit Boru Tesisatı Tasarımı,
- Otomatik Sulu Söndürme Tesisatı Tasarımı ve Hidrolik Hesapları, gibi konularda bilgilendirmeler yapılmıştır. Düzenlenen kurslarda başarılı olan üyelerimizin yetkilendirilmeleri sağlanmıştır.

Odamız, uzmanlık alanlarımızla ilgili olarak meslek içi eğitim çalışmalarına yoğun bir şekilde devam etmektedir.

Girişimcilik ve inovasyon

İsmail Hakkı KARACA

Makina Mühendisleri Odası Konya Şube Yönetim Kurulu Üyesi

Bir önceki sayımızda genel olarak girişimcilik ve inovasyon kavramlarını açıklamaya çalışmıştık. Ülkemizin dünya inovasyon ve girişimcilik ligindeki sıralamasını görmemize yardımcı olacak bazı verileri paylaşmış, girişimcilik ve inovasyon özelliklerini belirleyen en önemli kriterler olarak sayılabilecek patent başvuruları ve ar-ge harcamalarını kısaca incelemiştik.

araştırma

Türkiye, her 100 kişiden 53'ünün girişimci olma özelliklerine sahip olmak gibi çok yüksek bir potansiyele sahip olmasına rağmen, özellikle ar-ge harcamaları konusunda ekonomik olarak kalkınmış ülkelere göre çok gerilerde kalmaktadır. Geçen sayıdan özetle, patent başvuru sayılarına bakıldığında ülkemizde 1 milyon kişi başına sadece 75 adet patent başvurusu yapılırken, Japonya'da bu rakam 3.800 civarındadır. Yine ülkemizde AR-GE harcamalarına ayrılan kaynak GSYH'nın %1'i düzeyinde iken, Almanya'da bu oran %3 seviyesindedir. Yani ülkemiz AR-GE harcamaları bakımından Almanya'nın 3 kat gerisinde, patent başvuruları açısından Japonya'nın tam 50 kat gerisindedir.

Rakamların ülkemiz için "makûs talih" olarak görülemeyeceği açıktır. Zira bu rakamların artırılması bu konuda ne kadar istekli olduğumuza ve çalışmamıza bağlı olacaktır. Özellikle yeni nesilleri bu konuda duyarlı olarak yetiştirmek boynumuzun borcu olmalıdır. Standartların dışına çıkmayan iş modelleri, yenilikçi olmayan iş fikirleri, bölgesine ve ülkesine katma

değer sağlamayacak mal ve hizmet üretimi artık geride bırakmamız gereken alışkanlıklar olmalıdır. Bu tespitler sadece çalışma hayatı için değil; sosyal ve aile hayatlarımız için de aynı önemde geçerli olması gereken algılara dönüşmelidir. Çocuğu ile olan ilişkisini sadece basmakalıp düşünce ve yaklaşımlara hapseden ebeveynlerden olmamak, bu konuda yenilikçi yaklaşımlar üretmek, dünyaya gerçek bir medeniyet olarak armağan edebileceğimiz aile yapıları geliştirmek diğer bir inovatif çalışma alanımız olmalıdır.

Dünyanın en inovatif iş fikirleri olarak adlandırabileceğimiz bir çalışma yapmak istesek; bu konudaki ölçütleri koymak kolay olmayacaktır. Ancak birkaç farklı kaynak tarafından yapılan çalışmaları burada paylaşmak istiyoruz. ABD'de kıdemli bir teknoloji yazarı olan "Biz Carson" birçok teknoloji mecrasında köşe yazıları kaleme alan ve araştırmalar yapan, halen "Business Insider" da yazan bayan Carson'a göre 2016 yılının en inovatif 10 iş fikrini burada paylaşmak istiyoruz.